

Йежи Шеверски

Престъплението в „Слънчев
клуб“
или Убийство по шведски

Стените на кабинета бяха облицовани с дъбова ламперия. На пода имаше дебел пухкав килим. Декоративната лампа върху масивното бюро хвърляше изпод големия абажур топъл кръг светлина, а плътните завеси със златиста нишка засилваха впечатлението за солидна, заможна интимност. От мига, в който се озова в този кабинет, първият криминален асистент Пер Барлсон не можеше да се отърси от чувството за някаква грешка. Напълно частният характер на обстановката наоколо никак не отговаряше на факта, че се намира в административно помещение и по-точно – в канцеларията на недостъпен за простосмъртните клуб. Той напразно се мъчеше да открие поне един свързан с канцеларската работа предмет – пишеща машина, картотека, папки или нещо подобно. Дори черният, лъскав и доста старомоден телефонен апарат стоеше не на бюрото, а на малка масичка до софата, покрита със златисто мъхнато одеяло.

Погледът на криминалния асистент блуждаеше нервно из целия кабинет, като старателно избягваше креслото зад бюрото. На него седеше госпожа Гулбрит Лундин, председателка на „Слънчев клуб“, в чиято канцелария се намираха. Госпожа Лундин беше доста слаба, възрастна дама. Боядисаната ѝ коса беше сресана старателно, лицето ѝ беше дискретно гримирано, а на ушите си носеше златни клипсове с истински перли. Пушеше цигара в дълго, също златно цигаре. Освен тези неща госпожа Лундин нямаше върху себе си нищо, никакви дрехи, и именно поради тази причина Барлсон нямаше сили да погледне към своята събеседничка, въпреки че това едва ли можеше да бъде изтълкувано като поведение на добре възпитан човек.

Пер Барлсон беше на тридесет и четири години и през време на службата си в полицията беше видял немалко. Не беше пуритан. Обичаше например жена му Айа, десет години по-млада от него, да му сервира вечерята в Евино облекло. Този път обаче той изпитваше ужасно неудобство. Виждаше госпожа Лундин за първи път в живота си, а нейното сухо лице с изписано на него достойнство и изисканите ѝ маниери беше по-склонен да свърже с аристократичен салон или със заседание на църковен съвет, отколкото с развлекателно заведение със стриптийз или със снимки от „Плейбой“.

Искаше му се да запали цигара, но нямаше кураж да прекъсне бързия поток на речта на госпожа Лундин, за да поиска позволение да запуши. Беше толкова притеснен, че не се и опитваше да каже каквото и да било, а от поясненията на госпожа Лундин долавяше само отделни изрази.

Госпожа Лундин тъкмо казваше:

– ...Сигурно можете да си представите колко много държим на дискретността и колко много бихме искали да избегнем скандала. При нашето положение дискретността е желана в най-висша степен. Мога ли да очаквам, че полицията ще ни разбере и ще уважи това наше искане?

Замълча и зачака отговор. Притиснат до стената, първият криминален асистент Барлсон събра всички сили и като си налагаше безуспешно да задържи погледа си върху своята събеседничка, избръщолеви:

– Да, разбира се... полицията, госпожо, полицията е дискретна... обикновено полицията е много дискретна, много дискретна...

Докато изричаше тези думи, си припомни, че днес вече беше чувал подобно изказване. Изпращайки го в „Слънчев клуб“, неговият началник, полицейският съветник Юнг, също дълго му обяснява, че тактът и дискретността са най-важните качества на полицейския служител.

– Мило момче – бе казал той, като наблюдаваше подчинения си с бащинска загриженост, – въпросът е ужасно деликатен. Разчитам на теб. Не бива да забравяш нито за миг, че този дяволски „Слънчев клуб“ е свръхелитен. В него членуват богаташи от лъв нагоре, хора, свързани с кралския двор, и дори депутати в парламента. Ще трябва да стъпваш ло много несигурна почва. Ако се подхлъзнеш, ще ни се тупне на главата интервенция пред министъра на вътрешните работи и депутатски питаня в парламента относно бруталността на полицията. И не дай си боже да прошепнеш на някой вестникар макар и думичка за онова, което ще видиш там. Тези булевардни хиени само това и чакат. Ще си навлечем на главата неприятности, от които никога няма да се отървем . .

„Слънчев клуб“ се намираше на петнайсетина километра от Истар, но въпреки това Барлсон не го откри лесно. Когато той спря колата си и попита за клуба двете стройни момичета, разхождащи се край пътя, те започнаха да се кикотят неудържимо – беше изключено да научи от тях каквото и да било. Продължи ядосан и спря пред една крайпътна кафе-сладкарница. Влезе и попита за пътя. С недоумение установи, че всички хора в заведението млъкнаха и започнаха да се взират в него с огромен интерес. Плешивият барман, който изтриваше с кърпа високите чаши за бира, изостави работата си, заби в Барлсон развеселен поглед и едва когато той повтори въпроса си, му обясни любезно, но с двусмислена усмивка, че трябва да продължи в същата посока още около петстотин метра, а после да свие по междуселския път към морето.

Въпреки падащия мрак сега Барлсон лесно се ориентира. След няколко минути колата му спря пред гъст и висок жив плет. В него беше

скрита малка вратичка с прикрепена върху метални пръчици неголяма табелка с надпис: „Слънчев клуб“. За външни и непоканени лица вход забранен“. Вратичката беше затворена, но до нея имаше звънец. Барлсон натисна копчето и поизчака доста дълго време някакъв резултат. Натисна звънеца пак, но изминаха няколко минути, преди зад вратичката да се покаже момиче в синя хавлия. Не проявяваше желание да го пусне да влезе. Стоеше и го гледаше мълчаливо. Най-накрая Барлсон загуби търпение:

– Пуснете ме. Аз съм първият криминален асистент от дирекцията на полицията в Истад. Ето служебната ми карта.

Подаде я през вратичката. Момичето я разгледа обстойно и едва тогава отвори.

– Заповядайте, господин офицер. Госпожа Лундин ви чака.

Затвори старателно вратичката и пусна в джоба си лъскавия ключ, подобен на ключ за бронирана каса. Тръгна пред него по тясната пясъчна алея посред тунела от високи, буйни люляци. Барлсон с учудване забеляза, че момичето е босо. След малко стигнаха до едноетажна сграда от борови трупи. Имаше две врати. Над вратите – електрически крушки. Над едната врата се виждаше надпис „Канцелария“, а над другата – „Гардероб“. Момичето показа втората врата и обясни:

– Господине, гардеробът е тук.

Барлсон вдигна рамене:

– Нямам палто, госпожице.

– В такъв случай, щом не искате да ползвате гардероба — в гласа на момичето прозвуча изненада, — заповядайте в канцеларията. Веднага ще уведомя госпожа Лундин, че сте дошли.

Той влезе в празната канцелария, която не приличаше на канцелария, н като се оглеждаше любопитно, седна на креслото срещу бюрото. После вратата се отвори и госпожа Лундин влезе. Усмихна му се сърдечно и каза:

– Много ми е приятно да се запозная с представителя на пашата незаменима полиция. Казвам се Гулбрит Лундин и съм председателката на „Слънчев клуб“. Добре дошли в нашите скромни владения.

Госпожа Лундин беше напълно гола и в един момент на просветление Барлсон разбра какво означаваша кикотът на момичетата край пътя, любопитните погледи на хората в кафе-сладкарницата, двузначното подхилване на бармана, който го упъти, поканата да ползува гардероба, с която го посрещнаха в клуба, и настоятелното напомняне на шефа му да бъде дискретен. „Слънчев клуб“ беше просто елитен клуб на

нудисти.

– Много се радвам – говореше госпожа Лундин, – че полицията, както ни уверявате, е дискретна. Много се радвам...

Гласът на госпожа Лундин го върна към действителността. Обаче тя май че не беше окончателно убедена в дискретността на полицията, защото отново упорито започна да разчепква същия въпрос:

– Бих искала да не ме разбирате погрешно. Членовете на нашия клуб са предимно високопоставени личности. Разбира се, те са отдавнашни натурасти, но не ползват плажовете на Шведското дружество на натурастите. Не искат да дават храна на булевардния печат, който оскърително нарича натурастите „нудисти“ и дебне двузначни ситуации. Тези високопоставени лица предпочитат да прежалат няколкостотин крони и да постъпят в „Слънчев клуб“. Господине, наши членове са известни хора на изкуството, трима депутати в парламента, няколко аристократи от кралския двор, индустриалци и банкери... Естествено повечето от тях стават членове на клуба заедно със семействата си. Идват тук за уикендите, прекарват при нас отпуската си, някои остават през цялото лято, а други ни посещават от време на време по за няколко часа...

– За да потърчат голи – изтърси Барлсон и веднага разбра, че е направил страхотен гаф. Зачерви се, пламнаха дори връхчетата на ушите му.

Госпожа Лундин искрено се засмя:

– Ами да, господине, точно за това. Вие дори не можете да си представите какви огромни възможности за физическо и морално възстановяване се крият в натуразма. Натурализмът носи катарзис, той пречиства от всички мръсни натрупвания на цивилизацията, освобождава от всички окови, създадени през хилядолетията от фалшиво разбираната цивилизованост. Освобождава човека, позволява му да общува с природата и естествената среда без задръжки, влияе извънредно силно върху развитието на човешката личност и премахва нейните комплекси и спирачки... – Гласът на госпожа Лундин изведнъж стана патетичен и вдъхновен. Така говорят убедените проповедници. Тя явно беше такава.

Барлсон събра цялата си смелост и деликатно я прекъсна:

– Госпожо, моля да ме извините! Уверявам ви че великолепно разбирам всичко това, но просто не съм свикнал. Ще ви призная, че се чувствавам малко неудобно. Не би ли могло... не бихте ли могли, ако това не ви пречи, разбира се, да си наметнете нещо?

Госпожа Лундин отново се разсмя:

– Чудесно ви разбирам, младежо! Вашата реакция е естествената реакция на човек, все още заробен от общоприетите предразсъдъци. За съжаление не мога да изпълня вашата молба. Просто в канцеларията нямам никакви дрехи. А сигурно не искате да се завия с тази завеса – тя показва към прозореца – или с това ужасно бодливо одеяло от софата – и пак се засмя.

Барлсон си помисли, че не би имал нищо против подобно разрешение, но само се усмихна пресилено:

– В никакъв случай, госпожо. При това аз вече започвам да свиквам...

– О, съвсем лесно ще свикнете, господине – ентузиазирано го увери събеседничката му. – Не можете да си представите колко слаби са в същност наслойките на всички табу, създадени от цивилизацията. Достатъчно е човек само да се съблече, и веригите се разкъсват като паяжини...

– Госпожо Лундин – прекъсна я бързо Барлсон, уплашен, че запалената апостолка ще започне да го призовава към незабавен стриптийз. – Като ме изпращаше при вас, моят началник спомена, че в „Слънчев клуб“ се е случил някакъв инцидент с оръжие... Ще бъдете ли така любезна да ме информирате подробно за него?

Върната грубо на земята, госпожа Лундин погледна Барлсон с неодобрение. Изкриви тънките си устни и хладно изрече:

– За съжаление. Действително имаме нещастен случай. Госпожа Бетан Матсман бе ранена. Не, не, няма нищо опасно. Доктор Торсо гарантира, че след няколко дни ще бъде на крака. Засега горкичката е принудена да лежи неподвижно. Настоявах да я закараме в болницата, но тя беше категорично против и доктор Торсо най-накрая се съгласи да я остави при нас...

У Барлсон се събуди полицаят. Като забрави веднага странната обстановка и вида на госпожа Лундин, той попита оживено:

– При какви обстоятелства стана инцидентът? Пистолетът собственост на госпожа Матсман ли е?

– Не, господине – отвърна госпожа Лундин с болезнено изкривени устни, – за съжаление пистолетът не е неин. Тя дори не го е докосвала. Пистолетът е на господин Пелинг. Тоест може би е негов. Във всеки случай той го държеше...

– Когато беше даден изстрелът ли?

– Да, господине.

– А какво правеше той с пистолета? Играеше ли си с него? Чистеше

ли го?

– Не, не! – Сега лицето на госпожа Лундин изразяваше нескривано възмущение. – За съжаление, господине, Пелинг просто стреля в госпожа Матсман. Прицели се и след това стреля...

– Странни шегички – отбеляза с неодобрение Барлсон, – такива шегички често завършват трагично.

– Господин Пелинг съвсем не се шегуваше, господине. Той беше ужасно ядосан. Най-напред крещеше, че ще я убие, а после стреля...

– Аха, значи, така е било! – Криминалният асистент като че ли се зарадва. – Значи, е биле опит за убийство! А къде е сега господин Пелинг? Мога ли да го видя?

– Не можете. Той сега спи. Доктор Торсо кача, че господни Пелинг трябва добре да се наспи. Той беше толкова разстроен от своята постъпка, че просто да ти е жал да го гледаш. Затова, веднага щом превърза госпожа Матсман, доктор Торсо му направи някаква инжекция и го сложи да спи. При него с Барбро. Барбро Хансон е квалифицирана медицинска сестра. Понякога имаме случаи на слънчеви изгаряния или дребни наранявания и тогава Барбро е незаменима. Доктор Торсо практикува в Истад, а при нас идва всеки ден за по няколко часа...

Барлсон не се интересуваше особено от организацията на здравната служба в „Слънчев клуб“, затова я прекъсна тактично:

– Тук има нещо неясно – ранена е госпожа Матсман, а медицинската сестра бди край господин Пелинг, който е само разстроен...

– Но моля ви, господине! – обиди се възрастната дама. – Как така ще оставим госпожа Матсман без наблюдение! Тя е в болничното отделение на клуба и при нея е доктор Торсо. Господин Матсман искаше да остане да дежури при жена си през нощта, но докторът категорично му забрани. Да бяхте видели каква физиономия направи! Нали не е свикнал да изпълнява нареждания! Вие знаете, разбира се, кой е господин Матсман?

По лицето на първия криминален асистент лесно можеше да се прочете, че няма и представа, затова тя продължи:

– Чували ли сте за банката „Матсман и син“? Е, господин Егил Матсман е именно този син!

Сега Барлсон разбра за кого става дума и се почувствува странно несигурно. Помисли си, че полицейският съветник Юнг е имал основание да му препоръча изключителна предпазливост и деликатност. Почвата действително беше нестабилна. Господин Матсман младши беше един от най-богатите хора в Швеция и неговото влияние, дори в

управляваната от социалдемократите страна, беше огромно.

Напълно забрави предишното неудобство и като усещаше как напрежението в него нараства, уточни:

– Не всичко разбирам, госпожо. Кой е господин Пелинг и защо е искал да убие госпожа Матсман?

– Господин Пелинг е художник. Живописец. Аз лично не съм почитателка на неговото изкуство. Не мога да разбера какво виждат някои хора в мръсните петна от бои по неговите картини. Но естествено това е въпрос на вкус. А той искаше да я застреля от любов. Много я обичал...

– Госпожо, аз знам и други начини за изразяване на любов!

– Аз също, господине. — Госпожа Лундин вдигна голите си ръце и този жест припомни на Барлсон движението, с което лешоядите в зоологическата градина размахват крилата си. — За съжаление господин Пелинг е неуравновесен в психическо отношение човек. Той е толкова романтичен и несъвременен. Вероятно има много комплекси. Разбира се, положението щеше да бъде още по-сериозно, ако той не беше натуралист. Упражняваният активно натурализъм прави чудеса. Смятам, че ако Пелинг не беше натуралист, неговите комплекси щяха да го завладеят напълно и да го заведат в психиатрията... Смятам...

Барлсон нямаше никакво желание да слуша похвалните слова на госпожа Лундин за натурализма. Прекъсна я със следващия си въпрос:

– Госпожа Матсман знаеше ли за чувствата на господин Пелинг?

– Ами да! Нали беше негова годеница! Живяха заедно две години. Едва след това тя се омъжи за господин Матсман. По-точно, омъжи се за него преди един месец.

– И вероятно господин Пелинг не е можел да се примири с този факт?

– Именно! – Гласът на госпожа Лундин беше изпълнен с неодобрение. – Държеше се като нецивилизован човек. Та нали, господине, такива неща се случват често. Все пак тези художници по природа са примитивни същества. Ръководят се само от инстинктите си!

Барлсон веднага отбеляза противоречието в разсъжденията на госпожа Лундин, която, оплаквайки се от оковите на цивилизацията, можеше същевременно да обвинява някого, че не ги притежава, но той не намери за необходимо да сподели с нея това свое впечатление. Само я помоли:

– Можете ли да ми разкажете възможно най-подробно как се е стигнало до този, хм, нещастен случай? Интересуват ме не само събитията от днес, но и общата ситуация...

– С удоволствие, господине. За наше нещастие господин Пелинг е запален натураст. Естествено нещастieto не е във факта, че господин Пелинг е натураст – поправи се тя бързо, – а в това, че той избра нашия „Слънчев клуб“. От самото начало не беше подходящ за неговото общество. Беше много шумен и досаден. Затова пък неговата годеница, Бетан Торсо, сегашната госпожа Матсман, веднага спечели сърцата на всички. Тя е много мило момиче. Разбира се, нямаше пари за първоначалната вноска и за членски внос, защото пашите такси са много високи, по беше пълноправен член на клуба. Приехме я, понеже е племенница на нашия клубен лекар, доктор Торсо.

– А защо годеникът ѝ, господин Пелинг, не плащаше таксата за нея?

– О, господине! Господин Пелинг? Та той самият много често бавеше вноските. Картините му – в тона на госпожа Лундин прозвуча задоволство – не се радват на кой знае какво търсене. Впрочем това не ме учудва. Да можехте да видите тези негови грозни, мръсни петна...

– Господин Пелинг и годеницата му често ли идваха в клуба?

– Много често. Като годеници винаги ги настанявахме в едно бунгало. Бетан оказваше па Пелинг благотворно влияние. В нейно присъствие той ставаше по-спокоен и по-поносим. Вместо да досажда на околните с глупости, не откъсваше от нея поглед – като куче от господаря си... Впрочем тя също беше влюбена в него. Тези неща се виждат, господине...

– И после се появи господин Матсман...

– Да, после се появи господин Матсман. Беше преди два месеца, в края на май. Сезонът в нашия клуб тъкмо беше открит. Сред първите гости бяха Пелинг, Бетан и господин Матсман. Господин Матсман беше постъпил в клуба ни отскоро, преди това е бил член на друг клуб на натурастите. И само след няколко дни Бетан се влюби в него. И съвсем не се учудвам! Сигурно нейният примитивен дивак ѝ е бил дотегнал достатъчно, а господин Матсман е много културен и възпитан човек...

– Да не говорим за дребната подробност – прибави усмихнато Барлсон, – че той притежава милиони крони, докато Пелинг е имал проблеми с плащането на таксите...

– Не бих разглеждала нещата на тази плоскост – остро възрази госпожа Лундин. – Бетан не е от жените, които ловят богати мъже. Това беше любов от пръв поглед, искрено чувство. Бетан послуша гласа на сърцето си.

– Как прие промяната в нея господин Пелинг?

– Много зле. Като сополанко. Не съумя да посрещне събитията достойно. Просто умът ми не го побира как един съвременен човек, и при това – швед, може да реагира по толкова примитивен начин на толкова очевидния факт, че след известно време неговата партньорка се е отегчила от него и се е преместила да живее с друг мъж.

– Тя премести ли се в бунгалото на господин Матсман?

– Естествено! А какво трябваше да направи? Върна на Пелинг годежния пръстен и се пренесе при Матсман. Пелинг направо побесня. Страшно ругаеше и се заканваше на двамата. Получи се много неприятна ситуация. Всички членове на клуба съчувстваха на Бетан и бяха възмутени от Пелинг. Добре, че Матсман и Бетан заминаха след няколко дни. Пелинг се поуспокои, а една седмица по-късно и той ни напусна.

Преди месец доктор Торсо ми съобщи, че неговата племенница се е омъжила за Матсман. Искрено се зарадвах. Преди две седмици семейство Матсман дойде да прекара в клуба известно време. Господин Матсман искаше да си почине след напрегнатата работа. Твърдеше, че нищо не възстановява силите на човека така, както няколкоседмичен активен натурализъм, упражняван в компанията на симпатични хора.

Преди три дни се появи господин Пелинг. Просто изстинах, като го видях да влиза в канцеларията. Да ви призная, уплаших се. Страхувах се, че по вина на този набеден художник с неговия емоционален и интелектуален примитивизъм можем да имаме неприятности и недоразумения в клуба! Но бях безпомощна. Пелинг беше внесъл всички такси и няхахме нито причина, нито претекст да му откажем своето гостоприемство.

Първоначално изглеждаше, че страстите са се уталожили. Пелинг не досаждаше на семейство Матсман. Държеше се настрана и само сутрин, като се срещаха, хладно поздравяваше Бетан. Колко жалко! Този човек е абсолютен варварин!

Днес късно следобед бомбата избухва. Пелинг показва на какво са способни така наречените хора на изкуството! Бетан, тоест госпожа Матсман, дойде при мен в канцеларията да си побъбрим. Тя идваше доста често тук. Беше свикнала още от времето, когато беше годеница на Пелинг. Говорихме си за туй-онуй около половин час, когато внезапно в стаята нахлу Пелинг.

Изглеждаше така, че само при вида му сърцето ми замря! Беше много блед и вероятно много пиян. Държеше в ръка плажна чанта, от която стърчеше гърлото на бутилка. Най-напред започна да се смее истерично, а после седна на креслото, където седите вие сега, и избухна в

отчаян плач. Виеше като осъден на вечни мъки човек.

Направо не знаех къде да се дяна и какво да направя. Ненавиждам такива вулгарни, мелодраматични сцени! – Гласът на госпожа Лундин вибрираше от едва съдържано възмущение. – Просто не можех да го разбера!

Но Бетан се държеше чудесно. Стана и студено му заяви да престане да разиграва комедии и да се дърлел като истински мъж.

И тогава стана, каквото стана!

Пелинг изкрещя, че наистина е време да приключат с комедиите и измъкна от плажната чанта пистолет. Прицели се в госпожа Матсман, крещейки, че ей сега ще я убие.

Аз бях почти парализирана от уплаха, но Бетан остана все така спокойна. Само му нареди да остави тази играчка, защото си е пийнал и може да си направи нещо лошо.

– А той стреля!

– Да. Беше ужасно.

– Тук ли се случи всичко?

– Да.

– Какво стана с пистолета?

– Аз го прибрах.

Тя посегна към чекмеджето на бюрото, извади от него пистолета и го подаде на Барлсон.

Първият криминален асистент го пое внимателно и обстойно го прегледа. Беше малък джобен пистолет, калибър 6,35, тип броунинг.

– Трудно можеш да убиеш човек с тази играчка. Куршумът е малък, а и началната му скорост не е голяма.

– Ами нали и Пелинг не уби госпожа Матсман – дръпна се госпожа Лундин, – а само я рани...

– Права сте, госпожо. Извинявам се. Моля ви, разкажете ми какво стана после...

– После ли? Истински ад! Госпожа Матсман падна на земята, а Пелинг изпусна пистолета и се хвърли към нея. Започна да я целува и да вика, че я е убил и че е съкрушен... За късмет доктор Торсо се оказа наблизо. Тъкмо минавал край канцеларията. Чул изстрела и крясъците на Пелинг. Дотича, обезвреди безумеца и даде първа помощ на госпожа Матсман.

– Как така обезвреди Пелинг?

– Да. Трябваше да го направи. Пелинг се държеше като невменяем. Пречеше на доктора. Докторът бе принуден да го удари няколко пъти.

Доста силно. Господин Торсо е тренирал на младини бокс – обясни тя с отмъстително удовлетворение.

– А след това?

– Докторът превърза госпожа Матсман и сложи инжекция на Пелинг, който не преставаше да рони сълзи и да се кълне, че ако на Бетан се случи нещо, ще се самоубие. Оглеждаше се къде му е pistolетът. Слава богу, вече го бях скрила в чекмеджето.

– Кога господин Матсман научи за инцидента?

– Преди да успеем да го извикаме, той сам дойде в канцеларията, защото нямал търпение да дочака Бетан. Добре, че Пелинг го нямаше – след инжекцията медицинската сестра го заведе веднага в бунгалото му. Ако двамата се бяха срещнали, можеше да се случи ново нещастие.

– Господин Матсман толкова остро ли реагира?

– И още как! Започна да вика, че ще убие този убиец, че ще го натика в затвора и че ужасно съжалява, задето в Швеция смъртното наказание е премахнато. Бетан го успокояваше, обяснявайки, че тя самата се чувства виновна пред Пелинг и че великолепно разбира това нещастно момче. Тогава Матсман поиска незабавно да закара Бетан в болницата или да извика с хеликоптер най-добрите хирурзи от клиниката на Кралската академия. Обаче Бетан се заинати. Тя вярвала на чичо си и не искала случилото се да става достойние на чужди хора, защото на всяка цена трябва да се избегне скандалът. В края на краищата Матсман отстъпи, макар да не беше окончателно убеден...

Госпожа Лундин млъкна. Барлсон се позамисли и запита:

– По ваша инициатива ли уведомихте полицията за инцидента?

Госпожа Лундин направи гримаса, като че преглъщаше нещо горчиво:

– Ще ви призная искрено, че мисълта да допусна полиция в „Слънчев клуб“ не ме изпълваше с ентузиазъм. Разбира се, първоначално господин Матсман беше този, който настояваше да уведомим полицията, но под влияние на жена си се отказа от това намерение. Обаче доктор Торсо държеше на всяка цена да уведомим властите. Какво можех да направя? Бях принудена да се съглася. Обадих се по телефона в дирекцията на полицията в Истад.

– Доктор Торсо ми изглежда много разумен човек. Инцидентът е сериозен и полицията действително е трябвало да бъде уведомена – потвърди Барлсон. – Ще мога ли да видя господин Пелинг?

– Вече ви казах, че той спи.

– Няма значение. Искам все пак да го видя, госпожо.

– В такъв случай елате с мен.

Тя се надигна иззад бюрото. Барлсон си даде сметка, че е без дрехи, и предишното чувство на неудобство отново се върна.

Излязоха от канцеларията. Барлсон вървеше след нея по покритата с пясък алея и на лунната светлина виждаше костеливото ѝ тяло. Нощта беше хладна и Барлсон не можеше да прогони мисълта, че госпожа Лундин сигурно яко трака със зъби.

Минаха край няколко бунгала, скрити сред храстите, и се спряха пред поредното, чийто заслонен с оранжево перде прозорец беше осветен.

– Тук е – каза госпожа Лундин.

– Заповядайте, да влезем заедно – предложи Барлсон. Все така му се струваше, че на кльощавата госпожа Лундин ѝ е ужасно студено и че възрастната дама трябва час по-скоро да се озове в по-топло помещение.

Без да чука, госпожа Лундин бутна вратата и влезе. И Барлсон отново се стъписа. Би трябвало да бъде подготвен за това, което видя, но явно, все още не можеше да свикне. На масичката край дивана седеше красива блондинка и четеше книга. Единственото нейно „облекло“ беше бялата, идеално колосана касинка на медицинска сестра. На дивана спеше сгърчен в странна поза гол мъж. Имаше много дълга, разрошена рижа коса и брада, обрамчваща цялото му лице.

Момичето остави книгата п с учудване на хубавото лице погледна към облечения мъж на прага. Вдигнатите нагоре вежди изразяваха изненада.

– Барбро, този господин е от полицията. Искаше да види господин Пелинг – обясни госпожа Лундин.

– Господин Пелинг спи – отвърна момичето и се усмихна очарователно.

– Не можете ли да го събудите? – със стиснато гърло попита Барлсон.

– Да го събудя ли? – Барбро се усмихна още по-лъчезарно. – Съжалявам, господине. Не мога да го събудя. Господин докторът инжектира на господин Пелинг венозно силна доза ларгактил. Господин Пелинг ще се събуди едва утре сутринта. Ако по някакво чудо дойде на себе си порано, ще бъде с помрачено съзнание. Затова трябва да дежурия край него през цялата нощ.

– Както виждате, господине – остро забеляза госпожа Лундин, – бях права, като ви казвах, че не можете да разговаряте днес с господин Пелинг.

– В такъв случай бих искал да се видя с госпожа Матсман.

– Не знам дали доктор Торсо ще ви пусне при нея, но можем да опитаме. Да вървим в здравната служба.

У Барлсон дремеше скритата надежда, че поне доктор Торсо ще бъде облечен, но и тя се оказа напразна. Доктор Торсо, висок, мустакат дебелан на средна възраст, беше гол като всички останали обитатели на клуба, които първият криминален асистент беше срещнал досега. Той стоеше до вратата на болничното отделение и веднага започна остро да протестира, загдето нарушават спокойствието на неговата пациентка:

— Бетан е в състояние на шок, има треска, но поради известни медицински съображения сега още не мога да ѝ дам успокоителни средства. Моля ви, не я измъчвайте допълнително...

Неотстъпчивостта на доктора сломи самата госпожа Матсман, която се намеси в разговора:

– Чичо! Веднага пусни господина от полицията. Ако не го пуснеш, на секундата смъквам превръзката! – В долитация иззад откреннатата врата глас звучеха истерични нотки.

Макар и неохотно, доктор Торсо се подчини на желанието на племенницата си, но лицето му запази неодобрителния си израз.

– Обаче съвсем за кратко – измърмори той. – Умолявам ви, господине, говорете с нея възможно най-кратко. Тя наистина е в състояние на шок!

Естествено госпожа Матсман също нямаше върху себе си никакви дрехи. Беше хубава, добре сложена млада жена със светла коса. На бузите ѝ бяха избили ярки червени нетна, а очите ѝ трескаво блестяха. Ложеше на бялата болнична кушетка. Дясното ѝ бедро беше превързано с дебели пластове бинт, свързан с някаква телена конструкция, която държеше целия крак неподвижен.

– Виждате ли как ме нареди! – възкликна тя ядосано, посочвайки превръзката.

Барлсон реши, че тя говори за Пелинг, но от последвалите думи излизаше съвсем друго:

– Казах му да не слага тези ужасни телове! Сега не мога да се помръдна!

– Кракът ти трябваше да бъде закрепен неподвижно, Бетан – меко ѝ обясни доктор Торсо, – и трябва да остане неподвижен. Утре вечер ще снемем теловете, но дотогава трябва да лежиш, без да мръдаш.

Госпожа Матсман не намираще това за абсолютно непроходимо и изрази мнението си доста язко.

После си спомни за присъствието на Барлсон:

– Господине, само не затваряйте Уве. Той е нещастно момче, аз постъпих много непочтено е него. Напълно го разбирам. Впрочем той съвсем не искаше да ми причини зло, господине. Просто нервите му изневериха! Господине, много ви моля, не му слагайте белезници!

Барлсон увери горещо младата жена, че засега няма намерение да оковава в белезници господин Пелинг, и я помоли накратко да разкаже какво в същност се е случило.

В общи линии нейната версия съвпаднаше с разказа на госпожа Лундин, е тази разлика, че тя беше склонна да преценява постъпката на Пелинг много по-снизходително. Поемаше изцяло вината върху себе си, като твърдеше, че със своето поведение е нарушила равновесието на чувствителния, отчаян и отгоре на всичко пиян младеж.

Барлсон изслуша съсредоточено всичко, което имаше да му каже, любезно ѝ поблагодари и вече се беше насочил към вратата, когато госпожа Матсман го спря с внезапен вик. Същевременно се опита и да се надигне, с което предизвика явна уплаха у брадатия доктор.

– Господине! Моля ви, почакайте, имам към вас голяма молба!

Той услужливо се спря до вратата.

– Става дума за Егил, съпруга ми. Той е много разтревожен и се страхувам, че ще направи някоя глупост. Този идиот, чичо ми – тя показа доктора с пръст, – не го пусна да остане при мен. Не знам какво може да измисли Егил, докато сели сам в бунгалото, но едва ли ще е нещо много умно. Може да му хрумне например да се обади по телефона в Стокхолм на министъра на вътрешните работи, за да изпатят полиция да задържи Уве или нещо също толкова идиотско! Моля ви, бъдете така добър, отбийте се сега при Егил. Успокойте го мъничко, кажете му, че полицията вече знае за случилото се и че аз се чувствавам добре. Чичо ми не щя да си направи труда да отиде при него!

– Разбери, Бетан – все така меко проговори доктор Торсо, – не мога да те оставя сама. Ти си в състояние на шок, а успокоителни средства мога да ти дам едва след два часа, в полунощ...

– Глупости! – кресна Бетан. – Не искаш да отидеш при Егил, защото не ме обичаш! Никога не си ме обичал! Такъв чичо е по-лош от чума!

Уплашен да не бъде принуден да стане свидетел на неприятна семейна сцена, Барлсон побърза да я успокои, че незабавно ще посети господин Матсман. Сбогува се учтиво и веднага се оттегли.

Пред входа го чакаше госпожа Лундин, която доктор Торсо не беше поснудал в болничното отделение.

– Е, как е, доволен ли сте от разговора? – попита със скептична усмивка.

– Да, госпожо. Искам само да посетя и господин Матсман.

Тя охотно се съгласи:

– Заповядайте, бунгалото му е недалече оттук. И аз самата исках да отида при него. Горкичкият, сигурно е много разстроен. Впрочем никак не се учудвам.

Пак тръгнаха по посипаната с пясък алея. Барлсон, който потрепера от нощния хлад, не можа да сподави въпроса:

– Наистина ли не ви е студено? Госпожа Лундин се размя весело.

– Младежо, ако решите да станете натураст, сам ще се убедите, че след два–три сезона температура като днешната изобщо няма да ви прави впечатление.

Спряха до бунгало, разположено до стъблото на някакво голямо, разклонено дърво. Прозорецът беше осветен. Този път госпожа Лундин почука и едва след като се чу глас, приканващ ги да влязат, натисна дръжката.

Барлсон очакваше да види поредния човек без дрехи и затова, честно казано, изпита нещо като облекчение, когато се оказа, че господин Матсман е облечен в мек халат с вишнев цвят. Той лежеше на дивана с чаша в ръка, а на масичката имаше наполовина изпразнена бутилка, в която плаваха някакви тревички. Барлсон веднага позна питието. Беше полска водка, чиято реклама гласеше, че съдържа екстракт от любимата трева на полските зубри.

Егил Матсман беше прехвърлил петдесетте. Доста посребрената му коса беше разрошена, а обгореното от слънцето сухо лице изразяваше тревога.

– Станало ли е нещо? – Той нервно остави чашата. – Как е Бетан? По-зле ли е?

Барлсон побърза да обясни, че госпожа Матсман се чувства добре, той тъкмо е бил при нея, и че е представител на полицията в Истад.

Матсман веднага се успокои.

– От полицията ли сте? Чудесно! Надявам се, че ще се заемете с този тип, който се представя за художник. Бетан е сантиментална и не искаше да уведомяваме полицията. Страхувах се, че онзи самонадеян глупак, чичо й, който не ми позволи да остана при нея, ще се поддаде на молбите й и няма да уведоми властите. Впрочем вие мислите ли, господине, че този мустакат шарлатанин ще осигури на Бетан необходимото лечение? Решил съм да настоявам на своето и категорично да поискам

Бетан да бъде преместена в болница. Но тя е толкова своенравна и капризна... – Гласът на милионера неочаквано затрепери.

Сега изобщо не приличаше на човек, чиито решения могат да обърнат с главата надолу цялата икономика на кралството, на човек, чието име се споменава по борсите в цял свят с естественото уважение, което донасят парите и успехът.

– Не знам, господине – искрено си призна Барлсон. – Не мога да преценя медицинските умения на доктор Торсо, по доколкото можах да видя съпругата ви, нейното състояние едва ли изисква незабавно преместване в болница...

– Доктор Торсо – подчерта мълчалата досега госпожа Лундин – е опитен лекар. Можете да му гласувате доверие, господин Матсман.

– О, няма? – скептично възрази милионерът, но личеше, че вече е по-спокоен.

Покани ги да седнат и им предложи по чаша полска водка. Отказаха любезно, но категорично. Разговорът не продължи дълго. Господин Матсман не внесе нищо ново към онова, което криминалният асистент знаеше за разигралите се в клуба събития. Неговите изказвания по принцип се свеждаха до твърдението, че психопати като този невменяем хлапак Пелинг представляват опасност за обществото и затова трябва да бъдат изолирани в психиатричните заведения.

Като излязоха от бунгалото на Матсман, госпожа Лундин попита:

– Какво следва да направим сега по програмата ви?

Барлсон се усмихна:

– Сега ще си отида у дома и ще се наспя като хората. Утре сутринта пак ще дойда при вас и когато Пелинг се събуди, ще поговоря с него. Едва тогава ще реша какво да правя по-нататък.

– Надявам се, че няма да забравите обещаната дискретност – припомни тя, наблягайки на думата „дискретност“.

– Естествено, госпожо – увери я Барлсон. – Моят началник ми е възложил да приключа със случая възможно най-дискретно...

Завърна се в къщи малко след единадесет часа. Айа вече спеше. Като стъпваше на пръсти, за да не я събуди, той си приготви вечеря. После се изкъпа. През цялото време пред очите му подскачаха голи фигури и не можеше да се освободи от тези натрапчиви картини. Тихо влезе в спалнята и полекичка се напъха под завивките до Айа. Оказа се, че тя не спи.

– Къде е скитал моят господар и повелител до този късен час? – шеговито попита Айа и силно се притисна до него. – Чаках те...

За миг първият криминален асистент Пер Барлсон изпита огромно желание да ѝ разкаже къде е бил и какво е видял там. Но това желание трая само миг. Почти веднага той забрави за него.

* * *

Беше много рано. Утрото беше мрачно, а по тревата блестеше сребриста роса. Няколко мъже в цивилни дрехи стояха пред буталото на семейство Матсман в „Слънчев клуб“. Наблизо се въртяха възбудени групички нудисти – мъже, жени и деца. От морето духаше остър, неприятен вятър и затова три явно по-неиздръжливи натурастки бяха облекли жилетки. Но само жилетки, нищо повече.

Сред цивилните пред бунгалото бяха първият криминален асистент Пер Барлсон, неговият началник, полицейският съветник Юнг, и още няколко служители от дирекцията на полицията в Истад.

Полицейският съветник Юнг пушеше пура и приличаше на дете, изгубило се в тъмна, гъста гора. Барлсон изглеждаше недоспал, не беше се избръснал. Някои от полицаите дискретно се прозяваха.

Към групата полицейски служители се приближи с достойнство госпожа Лундин, изправена и напълно без дрехи.

– Господа, установихте ли вече нещо? – прояви интерес тя. – Смятам, че имам право да задам този въпрос, тъй като нещастният случай е станал на територията на клуба, на който имам честта да бъда председателка.

Полицейският съветник Юнг за малко не глътна пурата си, задави се и отвърна:

– Рано е да се говори за това, госпожо. Тук сме едва от един час... Но вие, еее, като председателка на този клуб, ще бъдете ли така любезна да разпоредите всички тези хора – той описа с ръката си кръг – да се пооблекат поне мъничко?

– Не, господине – категорично отсече госпожа Лундин, а от гласа ѝ повя хлад. – Тези хора са заплатили по няколкостотин крони, за да могат да ходят без дрехи. И ще ходят. Никаква полиция няма право да им заповядва да се облекат. Живеем в свободна страна и вие като представител на властта не трябва да забравяте този факт...

Юнг се опита да смекчи ситуацията:

– На мен лично, госпожо, те изобщо не ми пречат. Става дума за моите момчета... Разбирате ли, госпожо, те не са свикнали...

– Трябва да свикнат – още по-остро отсече госпожа Лундин.

Юнг измънка нещо под носа си и разговорът приключи. Госпожа

Лундин не проявяваше никакво желание да напусне компанията на полицаите.

Вратата на бунгалото се отвори. Показа се лицето на млад човек с грижливо изпирана прическа. Той се обърна към Юнг:

– Шефе, можете да влезете.

Госпожа Лундин остана пред входа. Останалите влязоха. Вече бяха надникнали в бунгалото след пристигането си в клуба, но само за миг. Веднага се оттеглиха, за да могат да пристъпят към работата си техниците. Сега те бяха привършили и прибираха апаратурата си. Следите от работата им във вид на килограми сребрист прах за откриване на отпечатъци от пръсти се виждаха навсякъде. Свършил беше своята работа и полицейският лекар, доктор Ефсинг. Той също прибираше инструментите си и меланхолично поглеждаше към Матсман.

Милионерът лежеше на дивана изпънат и студен. Вишневият му халат беше широко разгърнат, а на гърдите му, покрити с гъсти косми, се чернееше голямо, хванало коричка петно. По лицето на Матсман нямаше нито болка, нито страх. На него беше застинал само изразът на безгранично удивление.

– Значи, така – започна доктор Ефсинг. – Стреляно е точно в сърцето му от съвсем малко разстояние с голямокалибрено оръжие. По краищата на раната има сажди и неизгорели зрънца барут...

– Сигурно е видял убиенца си – забеляза Барлсон.

– Положително – съгласи се Юнг. – И както се вижда на приложената илюстрация – той посочи лицето на мъртвеца, – много се е учудил, като го е видял. Не е успял дори да се уплаши. Само е бил изненадан...

– При това не се е съпротивявал – допълни лекарят. – Не установих по тялото му никакви следи от борба.

– Кога е станало това? – попита криминалният асистент.

Лекарят се позамисли:

– Трупното вкочаняване е доста напреднало. Смъртта е настъпила вчера вечерта, някъде, да кажем, между девет и единадесет часа. И по-скоро към единадесет, отколкото към девет.

– Няколко минути след десет часа аз разговарях с него. Беше си съвсем жив – обясни Барлсон.

– Е, най-сетне нещо конкретно – зарадва се съветникът. – Така установяваме доста точно кога е извършено престъплението...

– Смъртта е настъпила наскоро след като аз напуснах клуба – уточни Барлсон.

– При създадената ситуация, имайки пред вид всичко, което ти ми

разказа за вчерашните събития, ще трябва по-бързичко да поговорим с неуравновесения господин Пелинг. Ако, разбира се, отдавна не е духнал... – Той погледна с упрек към Барлсон. – Синко, трябваше да имаш малко повече ум в главата си и да не позволиш да те подведе този негов сън. Трябваше да ти хрумне, че безумецът, който се е опитал да засретля съпругата, ще се опита да види сметката и на съпруга...

Барлсон се изчерви:

– Шефе, Пелинг не е избягал. Още щом пристигнахме тук сутринта, изпратих двама полицаи при него. Единият се върна и ми докладва, че Пелинг спи в бунгалото си, а другият остана да пази пред вратата.

– Таман навреме – продължи да мърмори Юнг. – Не днес, вчера трябваше да го пазите. Ти знаеш ли – изведнъж повиши глас той – в каква история сме се нахакали?! Ти даваш ли си сметка какво ще ни се стовари на главите след няколко часа? Не виждаш ли вече заглавията във вестниците – „В лагера на нудистите – убит милионер“ или „Кой уби най-богатия нудист па Швеция“? Не си ли мислиш, че след няколко часа ще напълним гащите от страх пред специалната комисия от министерството на вътрешните работи, изпратена да контролира разследването? Човече, каква каша забърка ти!

– Предлагам, шефе – спокойно рече Барлсон, – все пак да отидем при Пелинг. Вайканията няма да ни помогнат...

Тръгнаха към Пелинг.

Гол, с разчорлена коса и разрошена брада, той седеше на дивана със скръстени крака и се взираше в тях със замъглен, отсъстващ поглед. Медицинската сестра госпожица Барбро ги посрещна с израз на любовитство върху хубавото ѝ лице. Книгата, която Барлсон още вчера беше забелязал, сега лежеше на коленете ѝ. Можеше да се прочете заглавието: Херберт Маркузе — „Разум и революция“.

Юнг, когото видът на голите хора наоколо все още шокираше, застана на прага като истукан, вторачен в хубавата сестра. Особено силно впечатление му направи блестящата със стерилна чистота касичка, прикачена кокетно върху нейната тежка, златна коса.

Барлсон се обади пръв:

– Ние сме от полицията. Искаме да зададем няколко въпроса на господин Пелинг.

В угасналите, замъглени очи на художника проблеснаха живи огънчета.

– А, вие сте от полицията. Разбирам. Чудесно разбирам. На ваше разположение съм. Знаем, че съм престъпник, и ще понеса всички

последствия от своите действия...

Полицейският съветник Юнг изведнъж придоби дар-слово:

– Значи, признавате, че днес през нощта сте застреляли някой си Егил Матсман? Същевременно предупреждавам ви – прибави той със служебен тон, – че не сте длъжен да отговаряте на въпроси, които могат да утежнят положението ви, и че можете изобщо да не отговаряте на никакви въпроси без присъствието на адвоката, който сам си изберете...

Пелинг явно не чуваше думите на Юнг. Лицето му болезнено се изкриви и той изфъфли:

– Матсман?... Какъв Матсман? Нали аз стрелях в Бетан... – Изведнъж той рязко се оживи и завика: – Къде е Бетан?! Как е тя? Жива ли е?

Барлсон го прекъсна нетърпеливо:

– Моля ви, успокойте се. Госпожа Матсман се чувствава добре и доколкото ми е известно, няма никаква опасност за здравето ѝ. Затова пък Егил Матсман е бил убит тази нощ. Във връзка с това...

– Матсман е убит?! – Пелинг не се опита да скрие задоволството си. – Така му се пада на този мръсник! Един мошеник по-малко на света! С огромно удоволствие ще нарисувам портрета на този, който го е пречукал!

– Съветвам ви – спокойно заяви Юнг, – да си контролирате езика. Подобни изявления могат да ви навредят. Ще отговорите ли на въпроса ми?

– На какъв въпрос? Какво искате от мен, по дяволите?

– Искам да отговорите на следния елементарен въпрос: убили ли сте вчера, между двадесет и два и двадесет и три часа, Егил Матсман, съпруг на жената, която сте ранили няколко часа преди това?

По лицето на Пелинг се изписа огромно учудване:

– Вие сериозно ли допускате, че съм видял сметката на този мръсник? – Позамисли се и добави: – Може и да съм го пречукал... Горях от желание да го убия, но нищо не помня... Последното, което е останало в паметта ми, е как онзи мустакат дявол ми инжектира някаква гадост... Преди това яката ме поступа... След това ме водиха някъде, а оттам натък нищо не помня.

– Господа – намеси се медицинската сестра. – Мисля, че има някакво недоразумение. – Тя се усмихна лъчезарно. – Господин Пелинг не беше в състояние да застреля когото и да било вчера през нощта. Вчера следобед доктор Торсо му инжектира венозно ларгактил и господин Пелинг веднага заспа. Спа непробудно през цялата нощ. Събуди се преди двайсетина минути.

– През нощта не се ли е събуджал? Нито веднъж? – уточни подозрително Юнг.

– Инжектираният венозно ларгактил действува по такъв начин – започна да обяснява сестрата, – че...

Юнг я прекъсна не особено любезно:

– Госпожичке, ако искам да науча как действува ларгактилът, ще надникна в енциклопедията. В настоящия момент държа да науча само дали господин Пелинг се е събуджал през нощта.

– Не, господине. Господин Пелинг не се е будил през нощта. И не можеше да се събуди – прибави тя с видимо облекчение.

– Добре. Можете ли да потвърдите това?

– Да, господине. Седях край господин Пелинг цялата нощ.

– И не сте напускали стаята нито за миг?

– Ако трябва да бъде точна...

– Трябва да бъдете точна – измърмори заядливо съветникът.

– ...излизах от стаята два пъти. Ходих в тоалетната. Всеки път съм отсъствувала не повече от четири–пет минути.

– Не по-дълго?

– Не по-дълго. – Гласът на госпожица Барбро звучеше сериозно и убедително.

Полицейският съветник тихичко въздъхна, почеса пооплешивялото си теме и явно недоволен от развитието на лещата, уточни:

– Ще потвърдите ли това под клетва?

– Разбира се, господине.

Юнг загуби желание да разговаря по-надълго и нашироко с Пелинг.

– Тук нямаме повече работа – обърна се той към Барлсон, – да се изнасяме...

– Няма ли да ме арестувате? – искрено се учуди червенокосият. – Нали раних Бетан. Трябва да понеса последствията!

Юнг изтри изпотеното си чело с ръкава на самото си:

– Дали да понесете последствията за вчерашните си глупости, млади човече, ще реши прокурорът. Лично аз се надявам, че ще ги понесете. За съжаление не зависи от мен.

Излязоха от бунгалото. Оказа се, че междуременно е завалял дъжд. Групичките разсъблечени хора, които ги придружаваха от самото начало навсякъде, се бяха разпръснали. Изчезнала беше някъде и госпожа Лундин. На пост бяха останали само две момичета. И двете облечени в прозрачни дъждобрани.

– Сега какво, шефе? – попита Барлсон.

– Лоша ни е работата, синко. Най-важният и в същност – единственият заподозрян, се измъкна от мрежата ни...

– Вие вярвате ли на това момиче?

– Не виждам защо да не му вярвам. Във всеки случай съдът ще му повярва.

– И сега какво?

– И сега какво, и сега какво! – ядоса се Юнг. – А откъде аз, по дяволите, мога да знам сега какво? Трябва да започнем нормално разследване... Впрочем сигурно не ние ще го водим – изведнъж се зарадва той. – Сигурно Стокхолм ще се заеме с убийството на Матсман. Той не е за нашата уста лъжица. Синко, ти продължаваш да не си даваш сметка за сериозността на положението! Това не ти е обикновено убийство в пристанищна кръчма. Матсман беше важна личност. Човек като него не може да не е имал врагове. Кой може да ни гарантира, че убиецът не е дошъл например от Уругвай? Чел съм, че банката „Матсман и син“ развива в тази страна оживена инвестиционна дейност... Чувал ли си за „Тупамарос“?

– Шефе, вие се шегувате – усмихна се Барлсон. – Защо уругвайските партизани ще вземат да убиват един шведски милионер?

– Съвсем не се шегувам – разсърди се съветникът. – Всичко е възможно! Та нали живеем в нашия ужасен двадесети век!

Той замълча, отхапа крайчето на пурата си и продължи със съвсем друг тон:

– А какво мислиш ти за тази история?

– Засега нищо – искрено си призна Барлсон. – Замислям се само върху няколко нещица...

– Какви?

– Учудвам се например, защо Матсман не се е съпротивявал. Той е бил само учуден от това, което е видял през последните секунди от живота си...

– Очевидно... не е успял да се уплаши.

– Това означава, шефе, че Матсман не е подозирал в нищо лошо лицето, което е влязло в бунгалото му. Приел е неговото посещение като нещо естествено.

– Откъде знаеш?

– Когато вчера вечерта влязох в бунгалото на Матсман, той се надигна, като ме видя, и седна. После пак легна и така остана до края на разговора ни. А всичко показва, че е загинал, както си е лежал на дивана.

– От това следва, момчето ми, че трябва да се простя със своите партизани и „Тупамарос“ – шеговито отбеляза Юнг. – Можем да предпологаме, че Матсман добре е познавал своя посетител. Приел го е легнал и така е разговарял с него, а после онзи е стрелял, като е приближил пистолета до сърцето му...

– И точно това ми се струва странно! Това изглежда просто невероятно!

– Защо, синко? Не те разбирам.

– Добре, шефе, в такъв случай обяснете ми как, според вас, е станало всичко.

– Много просто. Някой, когото Матсман е познавал, е дошъл при него известно време след като ти си напуснал клуба...

– Много скоро след моето посещение – поправи го Барлсон, – в бутилката с полска водка, която пиеше Матсман, е останало почти същото количество.

– Много скоро след твоето посещение – съгласи се полицейският съветник. – но това едва ли е толкова важно. Той е влязъл и е приседнал на стола до дивана на Матсман. След това неочаквано, когато Матсман не е подозирал нищо, е измъкнал от джоба си пистолет, допрял го е до гърдите на милионера и е стрелял.

Барлсон се усмихна:

– Само че, шефе, в никакъв случай не би могло да стане така.

– Защо?

– Защото в радиус един километър около бунгалото на Матсман никой не ходи облечен. Шефе, това е лагер на нудисти. Нудистите нямат джобове, от които да могат да измъкнат оръжие. Видях, а и вие също видяхте, че те просто държат в ръка своите дреболии като носни кърпи, цигари и запалки. Госпожа Лундин например винаги носи в лявата си ръка табакерата, запалката и цигарето си.

И така, представете си, шефе, че някакъв нудист влиза в бунгалото на Матсман. В ръката си държи пистолет. Нима в тази ситуация Матсман би се държал така спокойно? Много се съмнявам. Той не ми направи впечатление на мекушав човек. След случилото се с жена му всеки посетител с оръжие в ръка би го накарал да бъде нащрек. Нямаше да позволи да го изненадат. Щеше да се съпротивява.

Естествено можем да допуснем, че убиецът е заплашил Матсман с оръжието си още от прага. Наредил му е да не мърда, приближил се е и е стрелял в сърцето му. Само че тогава на лицето на мъртвия Матсман нямаше да бъде изписано учудване. Може би страх, може би – гняв,

може би – отчаяние, но в никакъв случай – учудване...

– Тогава как е станало убийството?

– Точно това не знам, шефе. И точно това не разбирам.

– Може би – предпазливо предположи съветникът Юнг – убиецът е дошъл при Матсман облечен в дрехи с джобове?

– Може – скептично се съгласи Барлсон, – но това ми изглежда малко вероятно. Тези нудисти смятат за въпрос на чест да не носят никакви дрехи. В това се състои тяхната идеология. Впрочем тук предизвикват огромно удивление именно облечените хора. Ако убиецът е рискувал да влезе в бунгалото на Матсман с дрехи, е рискувал и да бъде забелязан и запомнен от случайни свидетели. Не бива да забравяме, че се намираме в общество, в което не голотата, а обратно – дрехите предизвикват интерес. Спомнете си само как ни зяпаха тези голишари...

– Чакай, синко! – Юнг беше видимо обезпокоен. – Карай малко по-бавно. Въпреки всичко нямаме доказателства, че убиецът е нудист. Може би Матсман е бил убит от нормално облечен човек, като мен и теб. С една дума, пришьлец отвън.

– Мислих и за това, шефе. Разпитвах дори госпожа Лундин. Още сутринта, веднага щом пристигнахме. Тя гарантира, че на територията на клуба не е имало външни хора. Вратичката е била старателно заключена, а клубът е заграден с много гъст и бодлив жив плет, през които е невъзможно да се премине. Така поне твърди госпожа Лундин. Разбира се, трябва да проверим така ли е в действителност.

– Провери, синко. Важно е. Нека нашите хора огледат внимателно живия плет. Струва ми се, че ако през нощта някой се е прехвърлил през бодливата ограда, не може да не е оставил по нея забележими следи. Заеми се с този въпрос.

Барлсон изпрати двама полицаи да огледат живия плет. Честно казано, не разчиташе на сензационни открития. Вярваше на госпожа Лундин. Макар и без дрехи, госпожа Лундин създаваше около себе си атмосфера на сигурност и доверие. Просто твърденията на тази дама не можеха да бъдат отминавани без внимание.

След като изпрати полицаите, Барлсон се обърна към Юнг:

– Шефе, след около час ще знаем как стои въпросът с оградата. Какво ще наравим дотогава?

– А ти какво мислиш, че трябва да направим?

– Мисля, че няма да е зле да разменим няколко думи с госпожа Матсман.

– Правилно мислиш, синко. Преди всичко трябва да поговорим

именно с госпожа Матсман.

Завариха госпожа Бетан Матсман в окаяно състояние. Телената конструкция, оплитаща крака ѝ, ѝ пречеше да се движи, но тя непрекъснато се надигаше от кушетката, с което предизвикваше острите протестни на доктор Торсо. Естествено двамата продължаваха да бъдат без дрехи, а това предизвиква поредния изблик на неудобство у полицейския съветник. Някак си не можеше да свикне да води нормален, делови разговор с хора без всякакво облекло.

– Искахме да поговорим с вас, госпожо Матсман – измърмори той под носа си.

Разплакалата млада жена погледна към него унесено:

– С мен ли? Защо с мен? Нали го задържахте... Какво мога да ви помогна аз... Задържали сте го... но той... той не е в състояние да отговаря за действията си... Аз съм виновната... Не разбирате ли, дявол да го вземе – кресна тя изведнъж, – че само аз съм виновна! Той е толкова чувствителен и безпомощен... а аз...

Юнг я прекъсна плахо:

– Госпожо, много се извинявам, но аз не разбирам за кого говорите...

– Как за кого! Не ме лъжете, лицемери такива! Оковали сте момчето в беззъбници, а сега разигравате пред мен комедия! Мразя ви!

– Госпожа Матсман смята – предпазливо обясни Барлсон, – че ние сме задържали Уве Пелинг по обвинение в убийството на нейния съпруг. Поне така ми се струва.

Юнг си отдъхна с облекчение и побърза да изясни:

– Госпожо, господин Пелинг не е арестуван. Нямаме никакви основания да направим това. Господин Пелинг има великолепно алиби за критичния период. Мисля, че той не е виновен.

Думите на Юнг полека-лека стигнаха до съзнанието на госпожа Матсман. Тя отново се опита да се надигне и отново доктор Торсо решително протестира. Той изтича до племенницата си, прегърна я с деликатен, но нетърпящ възражения жест и пак я положи на кушетката:

– Лежи си спокойно, Бетан. Наистина не трябва да сядаш.

Този път Бетан послушно легна. На лицето ѝ, напрегнато от болезнена гримаса, се изписа израз на облекчение и спокойствие:

– Истина ли е? Уве наистина не го е направил, нали?

– Не е можел да го направи, госпожо – търпеливо ѝ обясни Юнг. – Засега господин Пелинг е извън всякакво подозрение. Ще трябва само да понесе отговорността за вашето раняване.

– Не искам да носи отговорност за мен. Вината беше само моя.

– Дали господин Пелинг ще бъде обвинен в нанасяне на тежка телесна повреда, или не, ще реши прокурорът. Аз не се занимавам с това. В своя рапорт само излагам фактите. Вашите показания пред прокурора също ще бъдат много важни. А сега искам да поговоря с вас по други въпроси.

Доктор Торсо се намеси:

– Господине, обръщам ви внимание, че моята пациентка е в много тежко психическо състояние. Вчера тя преживя сериозно нараняване, беше в състояние на шок. Едва в полунощ й дадох приспивателно. Дотогава тя много се измъчи, физически и психически. После заспа. А като се събуди сутринта, веднага й съобщиха, че съпругът ѝ е мъртъв. Това предизвика нов шок. При това положение аз решително настоявам да отложите разпита.

– Нямам намерение да разпитвам госпожа Матсман – обясни любезно полицейският съветник, – искам просто да поговорим.

– Чичо, не се прави на глупак! – викна госпожа Матсман. – Мога да разговарям с всеки и за всичко. Мога и да бъда разпитвана. Питайте, господине.

Доктор Торсо вдигна рамене и отстъпи към малката масичка, на която беше оставена неговата черна лекарска чанта. Хвана дръжката ѝ и заяви:

– От медицинска гледна точка трябва да РИ предупредя, че госпожа Матсман не е в подходящо за разпит състояние.

Съветникът Юнг пренебрегна неговата забележка:

– Готова ли сте да отговаряте на въпросите ми, госпожо?

– Да, господине. Моля ви, извинете ме за предишното ми поведение... Ще се постарая да отговоря изчерпателно на всички ваши въпроси.

– Много ви благодаря. Започваме от един прост и чисто формален въпрос. Излизали ли сте от това помещение вчера между двадесет и два и двадесет и три часа?

– Ами че това е невъзможно! – с разпален глас отвърна госпожа Матсман. – Погледнете само крака ми! – Тя посочи превръзката и теловете. После добави: – Впрочем, сигурно не подозирате, че съм убила съпруга си!

– Госпожо Матсман, аз не подозирам никого. Задължен съм да задам този формален въпрос на всички. На него ще трябва да отговорят всички обитатели на „Слънчев клуб“. Налага се.

– Що се отнася до Бетан – намеси се доктор Торсо, – можете да бъдете сигурни, че не е нализала от тази стая. Физически невъзможно е, Освен това аз през цялото време бях при моята пациентка. Докато ѝ подействаха успокоителните средства, които ѝ дадох в полунощ, не съм се отдалечавал от нея пито за секунда.

– Значи, докога? – любезно, но настойчиво попита Юнг.

– Бетан заспа някъде към един часа. Изчаках още петнадесетина минути и излязох на двора да глътна малко чист въздух.

Доктор Торсо продължаваше да си играе с дръжката па лекарската чанта.

– Много ви благодаря – сведе глава Юнг. – Много ни помогнахте, господине. Сега отново се обръщам към вас, госпожо. Да имате представа кой би могъл да убие съпруга ви?

Госпожа Матсман пак го погледна със замъглен поглед:

– Кой е убил Егил ли? Кой може да е убил Егил?... Не знам, господине... нямам представа... Естествено най-напред си мислех, че... – Тя млъкна и захапа устни. – Впрочем вие знаете какво си мислех... Но за щастие не съм била права...

– Чудесно ви разбирам. Знам кого сте подозирали. И беше естествено да си го помислите. Но сега, когато знаете, че тези подозрения са били безпочвени, опитайте се да се съсредоточите върху моя въпрос. Съпругът ви страхуваше ли се от нещо? Имаше ли врагове?

– Егил да се е страхувал?... Не, не вярвам да се е страхувал от когото и да било... Той беше толкова самоуверен... с добро самочувствие... – Замисли се за миг. – Не – заяви категорично. – Егил не се страхуваше от нищо на света. Не би било в неговия стил. Господине, Егил беше твърд човек – тя неочаквано промени тона си, – много твърд човек. Понякога дори ме плашеше...

– Л врагове? – напомни ѝ Юнг. – Имаше ли врагове господин Матсман?

– Врагове ли? Не знам, господине. – Тя безпомощно разпери ръце. – Сигурно е имал врагове. Той развиваше толкова оживена дейност... Само че аз, господине, бях твърде далече от неговия делови живот. Наистина твърде далече. Господине – в гласа ѝ прозвуча смущение, – аз се омъжих за него само преди един месец... Егил не беше успял да ме въведе в деловите си контакти. Просто нямахме време за това... Не знам дали ще мога да ви помогна. Може би в миналото на Егил е имало нещо, което е станало повод за убийството... Но аз нищо не знам, наистина нищо не знам...

Юнг се почеса разочаровано по бузата.

– Жалко. Много жалко, че не можете да ни помогнете, госпожо. Но аз мога да ви обеща – гласът му беше твърд като стомана, – че ние ще направим всичко, което е по силите ни, за да бъде наказан убиецът. Мога да ви уверя...

Двамата се приготвиха да си тръгват, когато изведнъж госпожа Матсман ги спря с възбудено възклицание:

– Чакайте, господа! Спомних си нещо, което може би е важно! Бях забравила за него, защото беше толкова глупаво и дребно... Поне тогава ми се стори глупаво и дребно.

Полицейският съветник се спря на прага:

– Слушам ви.

– Заедно с поздравленията по случай нашата сватба изпратиха на Егил смъртна присъда... Това му направи много силно впечатление...

– Какво? Смъртна присъда ли?

– Някакво ужасно глупаво анонимно писмо. Егил ми го показва, преди да го изхвърли в коша.

– Какво пишеше там?

– Горедолу нещо такова: „*Революционният трибунал на Народната армия за освобождение на Швеция осъжда Егил Матсман на смърт*“ и още разни неща за експлоататорите, кръвопийците и буржоазията...

– Не съм чувал за никаква Народна армия за освобождение на Швеция – замислено каза Юнг. – Не вярвам да съществува изобщо.

– Егил каза същото. Дори ми обясни, че шегата е глупава, но не съвсем лоша, и ако шегобиецът я повтори пред някой по-страхлив човек, ще може добре да се посмее, като гледа как нещастникът се пече на огън от страх.

– Господин Матсман подозираше ли кой може да си е направил тази шега?

– Не. Егил сигурно щеше да ми каже, но и той не се досещаше. Само се смееше, че ако можел да отговори на този шегобиец, също щял да му изпрати присъда. Само че подписана от „Комитета на световната революция“...

– Какво стана с анонимното писмо?

– Егил го накъса и го изхвърли в коша.

– Много жалко. Трябваше все пак да уведомите полицията. Никога не бива да се колебаете дали да уведомите полицията, или не – в устата на съветника Юнг това твърдение прозвуча като сентенция, – по-добре е

да получим сто фалшиви сигнала, отколкото да пропуснем един верен. Виждал ли е анонимното писмо някой друг освен вас и съпруга ви?

– Не, господине. Анонимното писмо пристигна с личната поща на Егил, която той отваряше в мое присъствие.

– Много ви благодарим за информацията – любезно се сбогува Юнг, – възможно е тя да ни помогне в по-нататъшното разследване.

Излязоха навън. Дъждът продължаваше да вали. Дори се беше засилил. Обитателите на клуба бяха изчезнали. Барлсон вдигна яката на сакоето си и рече:

– Значи, шефе, все пак тупамароси.

– И то наши, родни тупамароси.

– Вярвате ли в това?

– Не особено, синко. Но дали вярвам, или не – в случая няма никакво значение. Госпожа Матсман ни информира официално, че нейният съпруг е получил писмо със заплахи. Не можем да си затворим очите пред това изявление. Представяш ли си какво ще стане, синко, ако в Стокхолм разберат, че сме се отнесли с пренебрежение към показанията на госпожа Матсман? Ще трябва да се сбогуваме със службата си. За теб е по-лесно, ти си по-млад и по-практичен, но аз не умея да правя нищо друго освен това, което правя сега. Ужасно неприятно ще бъде, ако ме изхвърлят от полицията...

– Да се надяваме, че няма да се стигне дотам, шефе.

– Да се надяваме, но сега за сега да отидем някъде, където не вали, и спокойно да обмислим какво да правим по-нататък.

Решиха да отидат в канцеларията на клуба.

Юнг започна да се оплаква:

– Да имаше малко бира... Жалко, разпоредбите са неумолими, а случаят е прекалено сериозен, за да можем да си позволим да ги нарушаваме дори в детайли. Ако онези тъпоглави кретени от Стокхолм подушат, че сме водили разследването – както те красиво биха определили това – „под влиянието на алкохол“, то... Не ми се ще да говоря какво ще стане тогава... – Изведнъж той се оживи от внезапен прилив на енергия. – Е, синко, стига сме си губили времето. Захващаме се за работа. Ти какво предлагаш?

Барлсон се беше отпуснал удобно в креслото, същото, в което преди ден, по време на разговора с госпожа Лундин, беше седял като на тръни. Запали цигара и продължи тъпо да се вглежда в завесите.

– Синко, не спи – ядоса се съветникът, – времето си тече, след един час ще ни се изтърсят на главата ония фукльовци от Стокхолм. Трябва

дотогава да развием някаква дейност, щото лошо ни се пише. Във всеки случай трябва да им представим някакъв разумен план за действие...

– Планът е готов – прекъсна го Барлсон. – Трябва първо да се свържем със специалния отдел в Стокхолм и да им кажем за анонимното писмо. Може би ще знаят що за чудо е тази „Народна армия за освобождение на Швеция“. Те имат в картотеките си всички налудничави организации и организацийки, дори най-секретните, за чието съществуване не знаят дори самите им членове... Това е първото, което трябва да направим. Второ, веднага трябва да помолим госпожа Лундин да ни даде пълен списък на членовете на клуба и на всички лица, които понастоящем се намират на територията му. След това трябва солидно да ги разпитаме. Всеки трябва да представи достоверно алиби за критичния период. Е, и накрая трябва да разберем как стои въпросът с живия плет...

– Тогава какво чакаме? – разбърза се Юнг. – Да издирим незабавно онази дърта вещица...

– Шефе – Барлсон ни най-малко не промени удобното си положение в креслото, – ще имаме време да поговорим с госпожа Лундин. Сега искам да ви кажа какво ми се върти в главата... Разбира се, нямам доказателства, че така е било наистина – побърза да се застрахова той, – всичко, което ще ви кажа, е само продукт на моето въображение. Във всеки случай струва си да помислим върху тази възможност. В цялата тукашна история има няколко подробности, които не ми дават мира и донякъде пасват на моята концепция.

– Казвай, синко – сериозно отговори Юнг и извади от джоба си по-редната пура. – Слушам те с огромно внимание.

Наистина слушаше внимателно и не го прекъсваше. А когато Барлсон млъкна, лицето на полицейския съветник Юнг не изразяваше нищо, което би позволило да се прецени какво впечатление са му направили разсъжденията на неговия подчинен.

– Ама и ти имаш едно въображение! Жалко, че се затриваш в полицията. На твое място веднага щях да си подам оставката и щях да се залова с друга работа. Би могъл например да пишеш за вестниците романи с продължение или да организираш фирма за експлоатиране на каменни въглища на Луната...

– Шефе – възрази засегнат Барлсон, – аз все пак мисля, че концепцията ми е логична! Не виждам грешки в нея. Във всеки случай тя изяснява как човек без дрехи е можел да влезе с пистолет в бунгалото на Матсман, без да събуди неговите подозрения.

– А нима аз съм казал, че е нелогична? Нещо повече, синко, тази

твоя концепция страшно много ми харесва! Работата е там, че никоой никога няма да докаже нейната правота! Ако наистина се е случило това, което ти предполагаш, то ще бъде най-хитротото престъпление, с което съм се сблъсквал през живота си. Обаче – той видимо посърна, – няма начин да се докаже правотата ѝ!

– Убиецът сигурно е допуснал някаква грешка, която все още не знаем, но можем по-късно да открием. Може да го подведат нервите... или прекалената самоувереност...

Юнг изгърси пепелта от пурата си с примирен вид:

– Само си говорим така, синко. Не е вярно, че няма идеални престъпления. Като поживееш малко повечко, ще видиш много случаи, при които не можеш нищо да докажеш, нито пък да обвиниш престъпника в нещо. Аз самият съм виждал вече няколко такива престъпления. Ето ти сега още едно...

– Трябва да намерим пистолета, с който си е послужил убиецът – подсети го Барлсон.

– Ти да не си въобразяваш, че той ще го държи все още на същото място?

– Не, шефе. Вероятно пистолетът е бил хвърлен някъде из шубраците, а следите по него са старателно изтрити. Но той трябва да е някъде наблизко и ние ще го намерим. Когато имаме вече оръжието, ще се опитаме да разкрием миналото му. Ще издирим кои са били предишните собственици...

– Дрън-дрън, синко! – Юнг се задави с дима. – Онзи, който е можал да измисли такъв план, сигурно се е подsigурил и откъм тази страна. Гарантирам ти, че няма да намериш и най-малка връзка на оръжието с лицето, което ни интересува!

– Обаче трябва да опитаме, шефе – несигурно настоя Барлсон. – Пък и нали все трябва да започнем от нещо...

– Ясно! Няма ти да ме учиш! – изръмжа Юнг и притисна недоизпушената пура в пепелника на бюрото.

На вратата се почука.

Двамата мъже светкавично обърнаха глави. Вратата леко изскърца и на прага застана госпожа Лундин. На главата си беше поставила качулка, която да пази от дъжда старателно направената ѝ фризура, но иначе госпожа Лундин се оказа образцова и издръжлива натурастка. Капките вода се стичаха свободно по голото ѝ тяло.

– Мога ли да вляза? – попита тя любезно. – Няма ли да ви преча, господа?

– Заповядайте, разбира се, че не – побърза да отвърне Барлсон, отменяйки началника си, който при вида на мократа госпожа Лундин се беше превърнал в статуя.

Тя обясни:

– Исках да взема едни документи. – Приблужи се до бюрото и отвори чекмеджето.

– Не знаех, че сте тук – продължи, — затова изпратих Барбро в здравната служба. Мислех, че все още разговаряте с госпожа Матсман. Малката искаше да говори с вас, господа. Каза ми, че си е спомнила нещо важно, затова...

Двамата скочиха и си размениха многозначителни погледи.

– Къде казвате, че я изпратихте? – почти изкрещя Юнг.

– В здравната служба, при госпожа Матсман. Мислех, че вие...

Не и позволиха да довърши. Изтичаха на двора, под дъжда, като дори не затвориха вратата. Госпожа Лундин стоеше до бюрото и с нямо недоумение се вираше в отворената врата. Не беше свикнала мъжете да приключват разговора с нея по подобен начин.

Те дотичаха до сградата на здравната служба задъхани и мокри. Барлсон силно почука. Влязоха, без да чакат покана. Госпожа Матсман все така лежеше на кушетката и пушеше. Доктор Торсо пиеше мляко от висока стъклена чаша. Погледите им се насочиха към полицаите.

– Станало ли е нещо? – попита доктор Торсо.

– Не, господине – отвърна Юнг, – просто дойдохме да видим дали госпожица Барбро не е тук.

– Барбро ли? – учуди се лекарят. – Смятах, че тя ви е открила.

– Търсеше ли ни?

– Да, господине. Моята сестра беше тук преди петнадесет, е може би. преди двадесет минути. Нали беше тук преди около петнадесетина минути? – обърна се към госпожа Матсман.

– Да, нето такава – потвърди тя и продължи да пуши.

– Какво искаше вашата сестра?

– Беше много, много разтревожена. Просто не можах да я позная. Тя обикновено е толкова спокойна и уравновесена...

– И какво искаше от вас госпожица Барбро? – настояваше полицейският съветник.

– Каза ми, че иска да признае нещо пред полицията. Така каза, нали, Бетан?

– Да, чичо.

– Осведомих я, че сте излезли оттук преди половин час. Изтича

навън да ви търси... Не знам къде е сега. Сигурно ви дири из клуба. Беше много нервна... Трябва да я потърсите...

– Със сигурност ще го направим! – викна Барлсон вече отвън. – Благодарим за информацията!

Намериха я след няколко минути.

* * *

Болничното отделение на „Слънчев клуб“ беше просто претъпкано. Само две лица бяха облечени – първият криминален асистент Барлсон и полицейският съветник Юнг. Останалите, както се полага на истински членове на „Слънчев клуб“, бяха без дрехи. Изисканата госпожа Лундин пушеше своята вечна цигара, доктор Торсо нервно сумтеше, като преплиташе и разплиташе на корема си своите къси, дебели пръсти, госпожа Матсман беше бледа и разчорлена. Червенокосият, брадат Уве Пелинг беше приклепнал до кушетката на госпожа Матсман и не отделяше от нея тъп поглед.

– ...Както ви е известно – продължи съветникът Юнг, – случи се ново нещастие. Вече трето през последното денонощие. Госпожица Барбро Хансон се самоуби. Понеже вие, присъстващите тук, сте последните лица, които са я видели жива, ще ви помоля да ми разкажете за последните часове от живота ѝ. Може би пръв ще вземе думата господин Пелинг.

Пелинг се сепна в унеса си, но му трябваше доста време, докато разбере какво се иска от него.

– Нищо не знам... – измрънка той. – Когато господата от полицията излязоха от бунгалото ми, Барбро каза, че в същност нейното дежурство вече привършва и че ще си отиде...

– Разтревожена ли беше? – наблегна на въпроса си доктор Торсо. – Много разтревожена?

– О, да! – рязко се оживи Пелинг. – Беше много разтревожена! После веднага си тръгна... и останах сам. – Гласът му внезапно се пречупи.

– Благодарим ви, господине – Юнг сведе любезно глава. – Сега е ваш ред, госпожо Лундин.

Госпожа Лундин вдигна ръце с онова характерно движение, което неизменно напомняше на Барлсон за лешояда, изпробващ крилата си.

– Вече ви казах всичко, което имам за казване. Срещнах Барбро до столовата. Каза ми, че искала да се види с вас, защото си е спомнила нещо. Изпратих я към здравната служба. Не правеше впечатление на разтревожена. Стори ми се по-скоро уморена и неспала...

– Благодаря ви. – Сега Юнг се обърна към доктора. – Ваш ред е, доктор Торсо.

Докторът повтори онова, което бяха чули от него, когато търсеха медицинската сестра. Нищо ново нямал да прибави. Госпожа Матсман мълчаливо кимаше в потвърждение на неговите думи.

– Да – рече Юнг, – това май че е всичко. Жалко, че никой не си спомня нещо повече. А то би могло да бъде твърде важно в светлината на някои неизвестни ви обстоятелства. Така например в заеманото от госпожица Барбро бунгало, под възглавницата на леглото, на което я намерихме, имаше скрит пистолет. Разбира се, рано е да се вадят каквито и да било заключения, обаче може да се предполага, че именно с този пистолет е стреляно вчера. На него имаше заглушител...

– Какви ги приказвате! – викна госпожа Лундин без всякаква изисканост. – Невъзможно! Барбро! Това момиче да е убило... – Тя млъкна и се загледа недоверчиво в Юнг.

Мълчание. Чуваше се само дишането на събраните хора и скърцането на столовете. Пръв се съвзе доктор Торсо.

– Значи, така – изрече той тихо, – тогава всичко започва да се изяснява... Горката Барбро... Извинявам -се, че говоря така, но аз имах слабост към това шантаво момиче. Никога не съм очаквал от нея такова нещо... Убила е господин Матсман, а после не е издържала нервното напрежение... Искала е да си признае, но сетне се е огънала и се е самоубила. Извинявам се, господине, по какъв начин е починала?

– Отровила се е. Сигурно не е страдала...

– Вие всички да не сте се побъркали? – Гласът на госпожа Лундин беше възбуден и писклив. – Наистина ли не сте с всичкия си? Барбро – убийца? Защо пък ѝ е притрябвало да убива Матсман? Кога? Как?

– Госпожица Барбро – спокойно обясни Юнг, – е можела да застреля господин Матсман. Дежурила е до леглото на дълбоко заспалия господин Пелинг. Можела е във всеки момент да го остави сам, да иде при Матсман, да го застреля, а после да отиде в своето бунгало и да скрие там пистолета. Естествено ние не знаем какви са били мотивите за нейното престъпление.

– Може би ще се намерят и мотиви – едва чуто се обади госпожа Матсман. – Аз я познавах добре. Тя мразеше Егил. Мразеше го като символ на буржоазията и капитализма. По идеи Барбро беше крайна екстремистка.

– И вие предполагате, че е убила съпруга ви по идейни съображения? – скептично забеляза Юнг.

– Ох, не само по идейни съображения. Имаше и други причини. Но за тях ми е трудно да говоря. Наистина ми е трудно...

– Госпожо, положението е сериозно. Трябва да кажете всичко – настоя полицейският съветник. – Необходимо е в интерес на следствието около убийството на вашия съпруг.

Госпожа Матсман се поколеба, помълча, захапа нервно устни и изплю камъчето:

– Добре, така да бъде. Ще кажа. Ето какво: Барбро беше психопатка. Сексуално извратена. От дълго време ме преследваше с любовта си. Докато бях с Уве – тя погледна нежно към Пелинг, – все още хранеше някаква надежда, че ще ме откъсне от него. Но когато обикнах Егил, съвсем се отчая. Ужасно ме ревнуваше от него... Всичко се усложняваше още повече от това, че Егил беше, както тя го наричаше, буржоа... Изглежда, тези неща са се преплели... А и аз как преди това не помислих за...

– Бетан! Какви ги дрънкаш! – Гласът на госпожа Лундин изригна като вулкан. – Барбро да е била лесбийка?! Та нали тя търчеше като бясна подир момчетата! Нали тъкмо онези дългокоси типове й даваха шантавите брошурки за младежта и маоизма! Освен това Барбро беше натурастка! Натураистите не могат да бъдат сексуално извратени! Това е научно доказано!

Тя млъкна задъхана и наежена, но готова да продължи борбата за своята правда.

Полицейският съветник Юнг ѝ се усмихна и рече:

– И така, чухме две коренно различни мнения относно госпожица Барбро Хансон. Случайно и моят помощник, първият криминален асистент Барлсон, има своя теория. Предлагам да му дадем думата.

Всички очи се насочиха към мълчалия досега Барлсон. Той се изкашля и с плаха усмивка започна:

– Току-що изслушахме категорично изказаната хипотеза, че госпожица Барбро Хансон е застреляла вчера през нощта господин Матсман по идейни и лични подбуди. Днес, разкъсвана от угризения на съвестта, тя най-напред е искала да се предаде в ръцете на полицията, обаче се е отказала от намерението си и сама е изиграла ролята на провидение. Аз мисля, че тази хипотеза е погрешна. В това отношение напълно съм съгласен с госпожа Лундин. Нещо повече, смятам, че госпожица Хансон не се е самоубила, а е била предумишлено отровена. Отровена от същото лице, което няколко часа по-рано е застреляло Егил Матсман.

– Интересна хипотеза – измърмори под мустак доктор Торсо, без да

престава да преплита пръстите си, – само че не мога да си представя как е могло да стане това.

– Сега ще разберете, докторе, само ще ви моля да не ме прекъсвате – любезно отвърна Барлсон. – Историята е започнала преди няколко месеца. Госпожица Бетан Торсо, бедно като църковна мишка, но много амбициозно момиче, пребивава заедно със своя годеник, не особено талантилия художник Уве Пелинг, в „Слънчев клуб“. Лекар на клуба е нейният чичо, доктор Торсо. Тримата си живеят спокойно, без да вредят никому, докато в клуба се появява господин Егил Матсман. Егил Матсман, който трябва да стане тяхна жертва. Съблазнени от неговите милиони, те оплитат пъклен заговор. Не знам на кого от тримата е хрумнала тази идея, но май че това не е толкова важно...

– Какво искате да кажете, господин полицай? – тихо попита доктор Торсо. – Напомням ви, че съществуват специални параграфи за обида, клевета и лъжливи обвинения. Те важат и за полицаите!

– Ще научите какво искам да кажа, докторе.

Засага ви моля да не ме прекъсвате... – Той огледа събраните и продължи: – Значи, всичко е протекло така. Госпожица Бетан успява да омотае главата на господин Матсман и да се омъжи за него. Изчакват няколко седмици и вчера пристъпват към реализирането на плана си. Целта е да се завладеят милионите, като се осигури същевременно алиби на тримата и се намери изкупителна жертва.

В присъствието на госпожа Лундин Пелинг стреля в крака на госпожа Матсман. Доктор Торсо само изчаква отвън. Затова се появява веднага. Превързва госпожа Матсман, а на Пелинг инжектира ларгактил. Нареща на госпожица Барбро да дежури край него цяла нощ. После се инсталира с ранената госпожа Матсман в болничното отделение. Аз също изиграх отредената ми роля. Полицията беше уведомена, аз дойдох, видях каквото трябваше да видя, а в бъдеще щях да бъда важен свидетел, който ще потвърди, че господин Матсман е бил жив няколко минути след десет часа и е загинал по-късно, по времето, за което и тримата имат непоклатимо алиби.

След насилствената смърт на господин Матсман автоматически две лица ставаха заподозрени. Госпожа Матсман, която наследява огромно богатство, и нейният бивш годеник Пелинг. Затова и на двамата се осигурява алиби. Госпожа Матсман е привързана към леглото неподвижно, а към нея се прикрепва и свидетел. На пръв поглед нейното участие в убийството е немислимо. Вторият заподозрян, Пелинг, получава силна доза приспивателно и оставен под наблюдението на медицинската

сестра, спи като пън. Следователно, може да се изключи от кръга на заподозрените.

Остава третото лице. Доктор Торсо. Никакви подозрения не би трябвало да паднат върху него – пряко той не печели нищо от смъртта на Матсман. Впрочем той също има великолепно алиби. Съпругата на жертвата ще потвърди, че господин Торсо не се е отделил от нея до полунощ, когато ѝ е дал успокоителните средства... С една дума, всичко е окей. Дватама взаимно си осигуряват непохватимо алиби.

В действителност, веднага след като аз напуснах „Слънчев клуб“, доктор Торсо отива при господин Матсман. Матсман не е нито учуден, нито обезпокоен от визитата му. Приема го, както си лежи на дивана, и започва да го разпитва за състоянието на жена си. Докато разговарят, доктор Торсо отваря своята лекарска чанта, вади от нея пистолет и стреля в Матсман. Защото пистолетът, напълно съм сигурен в това, е бил донесен в лекарската чанта... Когато днес видях тази чанта – Барлсон посочи черната чанта на масичката, – хрумна ми, че тя е великолепно скривалище за оръжието на човек без дрехи. Видът на доктор Торсо с пистолет в ръка най-малко щеше да направи впечатление на Матсман, докато лекарската чанта в ръката му си е била в реда на нещата.

– Хитро сте го измислили – прекъсна го доктор Торсо. – Звучи като историйка от долнопробен криминален роман. Вие напразно се съсипвате в полицията. Способен човек сте. Жалко, че ще бъда принуден да заведа против вас дело за клевета и обида. Много жалко...

– Засега изчакайте с подаването на оплакване против мен. Още не съм свършил.

– В същност защо трябва да слушаме тези врели-некипели? – намеся се с плачлив глас госпожа Матсман. – До гуша ми дойде!

– Ще трябва да издържите още мъничко, госпожо – както винаги любезно отговори съветникът Юнг. – Нека позволим на криминалния асистент да се изкаже докрай.

Барлсон му поблагодари с кимване, пое си дълбоко дъх и продължи:

– След убийството на Егил Матсман доктор Торсо отива в бунгалото на госпожица Барбро и скрива пистолета под възглавницата ѝ. После се връща при госпожа Матсман. Той знае, че рано или късно полицията ще претърси територията на клуба и със сигурност ще намери пистолета. Тогавя госпожица Барбро би изпаднала в много неприятно положение. Както вече казах, тя е имала възможност да убие Матсман, нямаше алиби, а от своя страна госпожа Матсман щеше да се постарее, както

вече чухме, да се намери някакъв повече или по-малко вероятен мотив за престъплението.

Изглежда, че всичко е потръгнало като по вода. Най-неочаквано обаче възникват трудности... Днес сутринта при доктор Торсо идва Барбро и заявява, че на всяка цена трябва да говори с полицаите, понеже не им е казала нещо съществено.

Доктор Торсо се уплашва. Няма представа какво иска да каже на полицията госпожица Барбро. Може би Пелинг в помраченото си съзнание е издал нещо, може би Барбро е забелязала нещо, непредназначено за нейните очи?

И доктор Торсо усеща, че губи почва под краката си. Вместо спокойно да изчака развитието на събитията, той решава незабавно да премахне опасния свидетел. Впрочем мъртвата Барбро би била още по-добра изкупителна жертва от живата Барбро. Използвайки медицинския си авторитет, той убеждава момичето още преди разговора с полицията да изпие таблетките, които ѝ дава, и я съветва да облече нещо, защото може да се простуди. Барбро му благодари, взема таблетките и побягва към бунгалото си.

– Млади човече – в гласа на доктор Торсо звучеше подигравка, – откъде, по дяволите, ти е хрумнало, че съм казал на това момиче, че е простинало? Изглежда, че си ясновидец и трябва да се подвизаваш в цирка...

– О, вашият сарказъм е напълно излишен, докторе – искрено се усмихна Барлсон, – аз просто знам, че сте ѝ казали така. Госпожица Барбро ни информира за това.

В същия миг съветникът Юнг натисна, без да бърза, дръжката на външната врата, която се намираще точно зад гърба му, и се обърна към някого:

– Заповядайте!

На прага застана госпожица Барбро в компанията на двама униформени полицаи. Полицаяте бяха видимо притеснени, госпожица Барбро – не. Беше мокра като кокошка, касинката ѝ беше загубила безупречната си форма, но духът на медицинската сестра не беше сломен. Няваше вид на особа, която е извършила самоубийство.

Тя разтърси мокрия си бюст и изрече с леко възбуден глас:

– Не взех таблетките, които ми дадохте, докторе. Тъкмо смятах да ги глътна, и се появиха тези двамата господа от полицията. Наистина ли тези таблетки трябваше да ме отровят? И наистина ли вие сте мушнаи под възглавницата ми онзи пистолет?

Доктор Торсо се превърна в статуя. Подвижните му ръце, сплетени на провисналия му корем, замръзнаха. Лицето му посивя.

Вглеждаше се в момичето с невярващ поглед.

И изведнъж стаята се изпълни с женски вик. С истеричен женски вик. Госпожа Матсман не издържа нервното напрежение.

Всички наскачаха. Настана суматоха. Госпожа Матсман престана да крещи едва след двадесетина секунди. А като престана да крещи, започна да говори. От устата ѝ излизаха несвързани думи. Обръщаше се към доктор Торсо. Трудно беше да се разбере какво казва госпожа Матсман. Но сред бръщолевенето ѝ се долавяше повтарящото се като рефрен изречение:

– Казвах ти да не ѝ даваш тези таблетки... казвах ти да не ѝ даваш тези таблетки...

Доктор Торсо седеше безучастно и мълчеше. Пелинг се беше свил на кълбо и правеше впечатление на човек, чието най-горещо желание е да се разнесе във въздуха.

Без да обръща внимание на общата бъркотия, Барлсон се наведе към доктор Торсо и съзаклятнически му прошепна:

– Госпожа Матсман е абсолютно права, докторе. Номерът с хапчетата беше напълно излишен.

Госпожица Барбро нямаше нищо интересно за казване. Само си беше спомнила, че през нощта се е отделяла от Пелинг не два, а три пъти. Тя е много акуратна личност и искаше да отрази тази поправка в показанията си.

* * *

– ...Виждаш ли – рече първият криминален асистент, като разкъсваше в чинията си вкусното филе от риба, – още снощи у мен се породиха някои съмнения. Например раната на госпожа Матсман. Тя беше простреляна в бедрото с куршум от малокалибрен пистолет. Не разбирам от медицина, но някои неща ми се сториха странни. Ако куршумът беше засегнал костта или някоя важна артерия, тя трябваше незабавно да бъде закарана в болницата. А ако не – проблеми нямаше, но едва ли нейната рана изискваше странната превръзка, която беше измайсторил доктор Торсо. Да можеше да видиш ония телове! Сега ми е напълно ясно защо беше нужен този трик. Теловете бяха необходими не за здравето на госпожа Матсман, а за да убедят мен, че не би могла да става. Те бяха нейното алиби.

Той глътна парче риба, отпи студено мляко от порцелановата чаша

и добави:

– Естествено тогава нямах представа за техния план, но това ми се видя странно. И още нещо. Онова тайнствено анонимно писмо, което никой не беше виждал... В този случай госпожа Матсман не беше убедителна актриса и малко се пообърка в ролята си. Заяви на един дъх, че Матсман се е разтревожил от писмото и същевременно се е шегувал с него. Някак си не можех да повярвам в съществуването на това писмо. И защо тя спомена за него? Защо ни каза за анонимното писмо едва когато ние вече си тръгнахме? Приличаше ми на импровизация... Замислих се какво може да цели тази прибързана лъжа. И пред очите ми застана книгата на Маркузе, която четеше Барбро. Дали историята за анонимното писмо не беше скалъпена, за да насочи вниманието ни към медицинската сестра?

– Вземи си още риба – подкани го Айа и му подаде чинията с филето, – ще ти донеса и още мляко.

После се засмя и попита:

– Ама там наистина ли всички ходят голи?

Той потвърди и си сложи нова порция филе.

Айа се надигна от масата и тръгна към кухнята. Както им беше обичаят, за вечерята не беше облякла нищо. Когато се върна, носейки внимателно каната с изстудено мляко, Барлсон я обгърна с влюбен поглед, а после предложи с донякъде смутена загриженост:

– Не мислиш ли, че днес е малко хладно? Може би все пак ще си наметнеш нещо?

КРАЙ

© 1976 Йежи Шеверски
© 1982 Лина Василева, превод от полски

Jerzy Siewierski
Zbrodnia w „Słonecznym Klubie“ (czyli morderstwo po szwedzku), 1976

Сканиране, разпознаване и редакция: Борис Борисов, 2009

Издание

Йежи Шеверски. Пет пъти убийство
Полска. Първо издание
Народна култура, София, 1982

Рецензент Огнян Сапарев
Редактор Методи Методиев
Художник Светлана Йосифова
Художник-редактор Ясен Васев
Технически редактор Божидар Петров
Коректор Лиляна Малякова

Jerzy Siewierski. Pięć razy morderstwo
Warszawa, Iskry, 1976

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10415>]